

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

© ©

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

© ©

Toți ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Perspectivile Angliei.

Eventualitățile războiului au fost întotdeauna incalculabile. Napoleon, când și-a urnit la 1812 armata spre nord, spre Moscova, a spus cu mândrie celorce îl încunjurau: „Plec, ca să cuceresc lumea”. Fapt e, că Napoleon nicicând nu a avut la îndemână o oștire, ca cea din vara anului 1812 — multă, bine echipată, dedată cu nevoile și mai ales cunoscută de 2 decenii pe toate câmpiile de războiu ale continentului european.

Și s'a risipit aceasta oștire pe stepele rusești și cu ea s'au prăbușit toate planurile cuceritoare de mărire, ale nesațiosului împărat.

Cu asemenea șanse s'a atașat și Anglia în actualul războiu. A cugetat, că ea stă departe de teatrul războiului și lasă pe tovarășii săi, ca să-și verse sângele și pentru ea. Flota o apără de o eventuală invaziune germană, francezii și rușii îi bat războaiele, iar la împărțeală, la eventuala împărțeală, se va pune tot ea în fruntea mesei, ca cea mai odihnită, cea mai puternică între cei sleiți de războiu...

Un calcul făcut cu toată scrupulositatea de un comerciant prevăzător, care toate le cerne prin acel deosebit punct rece al câștigului și pierderii.

Dar amar s'a înșelat. De primejdia unei invazii germane încă de loc nu e mântuită, iar în depărtare, în coloniile ei uriașe și imens de bogate, se deșteaptă mulțimea robită și suptă. India se cutrămură, Egiptul își scutură lanțurile, iar burii apucă din nou arma împotriva asupritorilor, cari îi țin robiți, și se îngrășe din munca lor. O perspectivă, care înfloară pe comerciantul

ras, rece în calcul și necruțător de pe râul Temsei.

S'a îngrijit Dumnezeu, ca arborii să nu crească până la cer.

Împrumut de stat. (Oficios.) Biroul de presă al min. prez. cu datul de 4 Nov. comunică următoarele:

Ministrul de finanțe a întreprins în cursul zilei de azi consfătuiri cu conducătorii institutelor de bani din Budapesta, în cauza emisiunii unui împrumut de stat, spre acoperirea speselor reclamate de războiu. Ca rezultat al pertractărilor s'a constatat, că piața financiară actuală este favorabilă pentru emisiunea unui împrumut intern de stat și se poate aștepta deja în vremea cea mai scurtă emisiunea împrumutului de războiu.

Bulgarilor pretind ocuparea Macedoniei. Biroul de presă bulgar comunică, că în Sofia a avut loc o mare adunare, în care s'a tractat situația deplorabilă a bulgarilor din Macedonia. Hotărârile aduse cu această ocaziune cer cu energie, ca guvernul să lucreze un program pentru eliberarea fraților lor. Toți oratorii au militat pentru ocuparea grabnică a Macedoniei și au propus a se face investigație internațională, cu concursul statelor centrale, pentru constatarea atrocităților săvârșite de sârbi și ruși împotriva Bulgarilor din Macedonia.

Incurajarea editorilor de gazete. Un prietin distins al foii noastre ne pune la dispoziție un prețios document, care vorbește elocvent din cale afară despre vremuri vechi cu aplicații nouă. E vorba de vicarul Silvaniei, Alexandru Sterca Șulțiu, mitropolitul Blajului de mai târziu, care răspunde la apelul învățatului Cipariu, redactor și editor a unei noi foii, la nivel și cu — litere latine. Vicarul laudă întreprinderea, este încântat chiar de Blaj „centrumul, din care și noi ne-am luminat”, dar abonați nu poate câștiga. El abonează Organul, împreună cu vicearchidiaconul din Győrtelek și preotul din Crasna... Trei oameni de gravitate, cu venite, se asociază la o foaie cu 6 fl abonament... Ceialți sute și sute de preoți, dorm încă adânc, preferind, poate mai mult prăsierea vitelor, decât cartea aducătoare de lumină.

Se scrie acestea la anul 1847. Iar azi suntem în 1914. Situația nu-i vorbă s'a schimbat radical. Durere, că mai trebuie și azi multă răvnă după carte românească. Cât

pentru sprijinul material al jurnalistică și cărții românești suntem aproape ca la anul 1847. Cei mai mulți cetesc, vreau să te cetească, pretind chiar trimiterea foii — dar nu plătesc. Dacă ne va ajuta Dumnezeu să ajungem în pace și sănătoși anul al 25-lea al existenței, pe care îl începem cu 1915, vom desvâli multe în această privință — ca să rămână iarăși documente pentru viitor.

Iată scrisoarea:

14 Ianuarie 1847.

„Protocollum officiosarum correspondentiarum Vicariatus Sylvanicum pro anno 1847 nr. 28.

Venerabili consistorio eppali Blasiensi. Precum din adâncul inimii mă bucur pentru ieșirea în public din Blaj a „Organului luminării” — gazetă bisericească, politică și literară, care cu posta trecută avui norocire a o primi, așa cu toate puterile sum gata a ispiti ca și aici în Sylvania că se va putea mai mulți prenumărători să-i concileluesc, nădăjduind, că deși „Gazetta de Transylvania” numai eu singur în toată Sylvania o port și strădania de a-i spori prenumărătorii mi-a fost până acum înzădar, totuș socotesc, că la „Organul luminării” oi putea pleca pe mai mulți inși ca să-l îmbrățișeze venind tocmai din sinul și centrul, de unde și noi ne-am luminat și ne încălzim în toate zilele, me rog dară cu umilință ca să binevoască Onorata Redacție a acestui organ și până atunci până când pentru mine sau cum gândesc și pentru alții ași putea trimite prenumărăția, statornicește mie a-mi trimite acest dorit organ.

Die 14-a Febr, Rssmo D. Canonico Thimotheo Cipariu in litteris suae dominationi scriptis acluduntur 10 Rf m. c. in Banknota ea petitione ut ex hac summa 6 Rf m. c. retineat apud se in pretium praenumerationis novalium „Organul Luminării” intitulatarum pro vicario, vicearchidiacono Győrtelekiensi et Parocho gr. cath. Krasznensi pro 1-u Septembrii a. c. Mittendurum. Ibidem nr. 92.

Ambasadorul Giers la București. Ieri dimineață a sosit la București ambasadorul Rusiei din Constantinopol dl de Giers împreună cu întreg personalul legațiunii din Constantinopol, mai mulți preoți și supuși ruși din capitala Turciei în număr de 80 persoane.

Intr'un interview acordat reprezentantului ziarului „Universul” dl de Giers a declarat între altele, că a plecat Sâmbăta din Constantinopol, fără să mai aștepte remi-

terea pașaportului. In aceeaș zi au plecat și ambasadorii Franței și Angliei, iar a doua zi ministrul Sârbiei. Marele vizir — a zis dl de Giers — mi-a exprimat regretul guvernului că plecăm și mi-a spus că le pare rău că plecăm.

La întrebarea: „Considerați starea de lucruri ca o stare de războiu“, dl Giers a răspuns:

„Este un fapt precis: am fost atacați de flota dușmană și un asemenea atac nu se face cu intențiuni de pace“.

La întrebarea că se mai poate aplana conflictul, dl de Giers a răspuns:

„Nu pot face nici o profecie. In orice caz nu noi am provocat conflictul.“

(„Gazeta“)

Coloniile germane.

Cititorii noștri au observat de bună-seamă, că știrile de războiu se mărginesc la expunerea evenimentelor depe câmpiile de războiu ale Europei. De abia sporadic se remarcă ici-colo câte o scurtă notiță asupra luptelor, ce se petrec pe teritoriile coloniale ale partidelor beligerante. Dintre acestea s'a semnalat lupta energetică, ce o poartă colonia germană dela ostul Chinei, Kiauciau, împotriva năvălirii japoneze, și o scurtă notiță asupra invaziei franceze și engleze în Camerun, o colonie germană din Africa.

Alte lupte de prin continente până acum nu s'au notificat, deși coloniile tuturor statelor beligerante simt flacăra războiului în aceeaș măsură ca și țările, căror aparțin.

Facem deci o scurtă statistică a coloniilor germane, ca o introducere informativă pentru eventualitățile, la cari ne putem aștepta pe viitor.

Actualul împărat german a declarat scurt și cuprinzător: „Viitorul nostru zace pe ape“.

Cuvântul împărătesc cuprinde întreg programul acțiunii de azi a Germaniei. Prin anii optzeci se încep primele încercări ale guvernului german. De a pune sub protecția imperiului teritorii neocupate încă de alte puteri europene, aflătoare mai ales în Africa. Astfel în 1884 a fost ocupată *Africa sud-vestică*, *Togo*, *Camerun*; în 1885 *Africa-ostică*, în 1886 *Guinea-nouă*; în 1897 *Kiauciau*; în 1899 *Carolinele și Marianele*: în 1909 *Samoa*, prin ce coloniile germane au atins în km² o suprafață de aproape 3 milioane și sunt de cinci ori mai mari, decât Germania însăși (suprafața Germaniei e de 541 mii km²; a Austro-Ungariei de 676 mii km²; iar România are 140 mii km² la suprafață).

Intre statele coloniale Germania ocupă locul al patrulea, având Anglia colonii cu o suprafață de 30 milioane km², cu 423 milioane locuitori; Rusia 17 milioane km², cu 32 milioane locuitori; Franța, 8 milioane km² cu 56 milioane locuitori și Germania cu 3 milioane km² și 12 milioane locuitori.

Singuraticile colonii germane prezintă, ca întindere și populație următoarea tabelă statistică:

Africa-ostică are o suprafață de 995 mii km² și 7 milioane 500 mii locuitori indigeni (europeni 4866); *Africa sud-vestică* cu suprafața de 835 mii km și o sută mii locuitori (europeni 12 mii); *Camerun* cu 745 mii km² și 2 milioane 540 mii locuitori (europeni 1359); *Togo* cu 87 mii km², 1 milion locuitori, europeni 316. Coloniile aceste germane se află în Africa.

În Australia și apele sudice sunt: *Guinea nouă* (pământul Impăratul Wilhelm, arhipelul Bismarck, insulele Solomonice, Caro-

linice, Marianice etc.) cu 242 mii km², 600 mii locuitori (europeni 800) — *Samoa* cu 2 mii 500 km², 38 mii locuitori (europeni 294).

Insemnătatea comercială și economică a coloniilor se remarcă prin următoarele:

Exportul din Africa ostică s'a cifrat în 1911, la 22 milioane mărci, importul la 45 milioane;

din Africa sud-vestică, exportul 28 milioane, importul 45 milioane;

în Camerun, exportul 21 milioane, importul 29 milioane; în Togo, exportul 9 milioane, importul tot atâta.

În coloniile australice, exportul a fost de 16 milioane, importul de 12 milioane, în Kiauciau (Asia) exportul 80 milioane, importul de 115 milioane. Traficul general al comerțului german cu coloniile sale, s'a urcat în anul 1911 la 435 milioane mărci.

Rețeaua liniilor fierate din colonii prezintă în lungime 4302 km. (Șvițera are rețeaua) 4780 km.

Exportul coloniilor germane la a. 1912 a constat din:

cauciuc (din Camerun, Africa ostică și Togo) în valoare de 23 milioane mărci;

sâmburi de palmieri (Togo, Genua nouă, Camerun și Samoa) în valoare de 11 milioane mărci;

diamante (Africa sud-vestică) 4 și jumătate milioane mărci;

fosfat (insulele Caroline) 2 și jumătate milioane mărci;

bumbac (Africa ostică și Togo) 2 milioane mărci; apoi:

kakao, cafea, aramă etc.

FOIȚA.

Gânduri răslețe!

I.

E o dupăamiază de toamnă. Grăbesc în grădina largă să respir aerul curat și îmbalzat al florilor. Soarele e la orizont și numai ploia razelor vii mai stăruie să se încălzească cu vâlvătaie ceriul dela apus... — Amator pasionat al efectelor de lumină mă uit cu băgare de seamă la priveliștea ce se desfășură pe câmpiile vaste ale ceriului.

Toată bolta dela miazănoapte-răsărit-miazăzi e de un albastru adânc ca tainele adânci, limpede ca lacrima. Parcă i-ai fi curățit fața cu apă cristalină. Imi întorc privirea spre apus. Ce contrast izbitor!... Acolo fața ceriului e inundată de un suvoi larg de sânge porfiriu! Ce s'a întâmplat? Soarele, rănit de moarte, își dă suflarea din urmă... Aud deslușit în suflet ecoul glasului său slab și toată natura se înfioară de spaimă, se zguduie de fiori reci, e cuprinsă de spasmuri, și roua lacrimilor curge în sânul cald al pământului... Fășii de nori, sufletele repausaților după credința vechilor Chelți, plutesc fantastic în apele văzduhului. Și nu începe îndoială, că împărtășesc și ei jalea de obște, deoarece mantua vaporosă

ce le atârână ușor pe umeri, și-o cernesc cu lumina vie și purpurie ce țighește bogată din inima soarelui. Pădurea depe culmile dealurilor, ce se preling la orizont, e roșie și ea e și aprinsă la față, parc'ar fi zguduit-o un plâns convulziv și bobi grei de lacrimi i-ar fi brăzdat fața zbărcită de cute adânci... O melancolie adâncă se strecoară pe neobservate și în sufletul meu. Ieau parte la doliul naturii!

Dar iată priveliștea se schimbă! Ceriul ieă dintr'odată o față senină. Nu mai zărești nici umbră de roșeață; a dispărut în neant. Unde erau adânc săpate urmele durerii, se cerne o ploaie mărunță și fină de aur strălucitor, se așează făiniș de raze orbitoare, cum nu se repercutază, nu se reflectă depe tronurile de fildeș, sau depe pereții de marmoră ai sălilor regilor pământului. Ce s'a întâmplat? Nimic! E numai zimbetul soarelui împăcat cu soartea-i tristă, cu destinul său. Bine știe doară, că numai bine a făcut pe pământ și că toți și toate binecuvântă pe binefăcătorul lor. Și mai știe acest zău al luminii, prin care toată făptura viează, că va învia iarăș cu strălucire multă, încins cu aureolă mândră pe creștet. Virtutea doară nu apune nici când deapănarea!

Și iată, că zimbetul său se comunică întregii firi! Uite colo spre miazănoapte un grup de nori albi ca zăpada, cu chenariu de horbotă fină de spumă. Ce lumină subțire, fină, diafană, abia perceptibilă, eterică,

parcă ți-ar luneca printre degete și ar dispărea fără veste, de-o culoare dulce roza, le învâluie față, frunte toată ființa. Parcă ar fi fee sau silfe cu suris dulce, delicat. De unde acest suris al lor atât de fermecător? E darul soarelui, care-și jertfește sufletul larg făpturilor și vrea să le umplă de sănătate, de fericire, de care e stăpânit chiar și în clipele cele mai grele de agonie... Mă uit la arborii ce-și elatină încet coroana și șoptesc tainic din frunziș. Mă uit iară la apele lacului de abia înflorit de atingerea boarei line ce-i sărută fața limpede. Zimbesc și surid, fericiți, că stăpânul făpturilor a învins destinul neîmplănit... Toate, toate iradiază fericire adâncă... Ce nu-i în stare să facă fapta măreață; ce schimbări radicale să producă pilda generoasă. Ea metamorfează, elevează, nobilitează toate ființele, aduce raiul pe pământ.

Și acumă suveranul lumii moare fericit!... Ceriul se încălzește cu un lînțoliu alb ca laptele. E lînțoliul de îngropare, ce acoperă trupul rece și neînsuflețit al împăratului firii... Apoi dispăre și giulgiul alb. Pe regele regilor l-au scorbit în adâncul mormântului rece... O clipă se pare, că se va înstăpâni de acum domni întunerecului. Dar numai o clipă! Căci iată, rând pe rând se ivesc din mari adâncuri stelele, lumini de aur, și împânzesc ceriul, pentru ca să ardă sute și mii la căpătâiul augustului mort. Iar luna, dalba lună, cu coroana de argint în cap se arată

Războiul european.

Luptele din Sârbia. Ocuparea Sabacului.

Telegramă particulară primită în
3 Noembrie la 10 ore seara.

Budapesta, comunicat oficial.

Succesele noastre câștigate în Maciva, numai acum se pot considera pe deplin. Armata generalului Stepanovits Stepa, care se compunea din 4—5 diviziuni, cari au luat parte la luptă, numai așa s'a putut mântui din situația critică, în care se află, că s'a retras în fugă, părăsindu-și toate proviziunile și munițiunile; în vremea aceasta noi am făcut o mulțime de prizoneri. Dușmanul, cu toate că s'a retras în tranșee fortificate de mai înainte, n'a încercat nici o rezistență, ci s'a retras în fugă până la ținutul din sud de Sabac, desfășurând o rezistență îndârjită, dar zădărnica numai la Sabac. Orașul acesta, în noaptea de 1 spre 2 Noembrie, a fost ocupat cu asalt de vitezele noastre trupe.

(Biroul de presă al min. prez.)

și ea, iutește pașii, veghiază neclintit și se roagă gânditoare pentru sufletul alesului inimii sale. Firea întreagă, crezi, că e un imens cavou depe bolta căruia atârnă mii și mii de candelabre scumpe de aur, cu lumină tainică, blândă și dulce; și în încăperile vaste ale căruia stăpânește o liniște religioasă, o pace măreață, o evlavie sfântă, cum liniștite și mărețe și sfinte sunt durerile, când adâncul lor rivalizează cu profundul oceanelor. Da! Nu pătrunde în acest lăcaș sfânt al păcii nici un zgomot profan... Căci așa, și numai așa, știe jeli natura pururea potolită și serioasă!!

Iar eu? Eu nu pot decât să plec cu smerenie genunchii înaintea lui Dumnezeu, care toate acestea pentru noi le-a zidit, pentru ca din frumusețea lăpturilor să ne avântăm pe aripile de foc ale gândirii spre frumusețea nevestejită a Creatorului!

(Va urma).

Dr. Alex. Nicolescu.

Cugetări.

Pentru a fi un erou, ți-se cere caracter, pentru a juca un erou, talent.

A cere cuiva să fie erou în împrejurările joshnice ale unei societăți decăzute e ca și cum ai cere unui vultur închis într'o odăită să zboare la o mie de metri deasupra pământului.

Luptele din Polonia rusească și Galiția.

Telegramă particulară primită în
3 Noembrie la 10 ore a. m.

Budapesta, 3 Noembrie. Comunicat oficial.

În Polonia rusească armata noastră, silind armata puternică contrară a se dimita la luptă, inamicul a abstat dela lupta din *Lysagora*, ca să continue operațiunile militare, dispuse în urma luptelor dela Ivangorod.

În Galiția situația e neschimbată. În zilele ultime în luptele câștigate spre sud dela Stary-Sambor și spre nord-ost dela Turka, până acum am transportat 2500 prizoneri ruși.

Ieri dimineață la Ribniț în valea râului Stryj, cavaleria noastră, a atacat o coloană dușmană de munițiuni, capturând numeroase care încărcate cu materii explozive.

General Höfer,
subst. șef. stat. major.

(Biroul de presă al ministr. prezid.)

Luptele din vest.

Berlin, 2 Noembrie. Cartierul general comunică:

Atacul nostru contra cetății Ypres a câștigat mai departe teren. Vassines e în mâinile noastre, din dreapta se luptă ostași Inzi; după informațiile de până acum aceștia se luptă pe întreg frontul de bătaie al Englezilor.

În luptele din pădurile Argonnes am înaintat încet. Inamicul a suferit aici grave pierderi.

În ost situația e neschimbată. O încercare de pătrundere a inamicului pe la Sittkehmen, am respins-o.

Biroul de presă al ministr. prezid.)

Luptele din Belgia și Franța.

Telegramă particulară primită în
4 Noembrie la 10 ore a. m.

Marele cartier general comunică:

Spre sud dela Nieuport revărsările exchid orice operațiune. Trupele noastre înaintează mai departe dela teritoriile pe unde s'au întâmplat revărsări, retrăgându-se fără pierderi.

Atacul nostru contra orașului Ypres, a progresat, am capturat mai bine de 2000 oameni, în mare parte englezi și mai multe mitralieze.

Spre vest dela Roye, au avut loc lupte îndârjite împreunate cu pierderi din ambe părțile, cari lupte însă nu au provocat vreo schimbare în situația

de acolo. Atacul nostru a fost încoronat cu succes.

Dea lungul râului Aisne, spre ost dela Soisson, unde trupele noastre, deși inimicii au opus o rezistență extrem de violentă, au ocupat cu asalt mai multe poziții fortificate inimice, au cuprins și localitățile Chavonet și Seujurt. Am făcut prizoneri peste 2000 francezi și am capturat 3 tunuri și 4 mitralieze. Lângă catedrala din Soisson, francezii au așezat o baterie grea, în care trebuie să observăm un anumit sistem, consecințele sunt evidente.

Între Verdun și Toul, am respins mai multe atacuri franceze, unii francezi purtau manta și coif german. La Vozezi, în jurul orașului Markirch, am respins atacul francezilor, după care trupele noastre au început un contraatac.

Comanda supremă.

(Biroul de presă al min. prez.)

Războiul ruso-turc.

Telegramă particulară primită în
3 Noembrie la 5 ore p. m.

Constantinopol, 3 Noembrie. Agenția otomană publică următorul comunicat:

După știrile oficiale sosite dela granița noastră din Caucaz, rușii au atacat trupele noastre dela graniță, în mai multe puncte, dar au fost siliți a se retrage, în urma contraatacului nostru, suferind pierderi.

Pe Marea Mediterană crucișătoare engleze au atacat un torpilor grecesc, ce se apropiă de ele, crezând, că e un vas turcesc.

Aceste două evenimente demonstrează, că inimicii au început ostilitățile pe mare și pe uscat, pe cari de altcum demult le-au plănuțit. Întreagă națiunea otomană, având încredere în Dumnezeu său, păzitorul suprem al dreptului și adevărului, e hotărâtă să respingă aceste atacuri, cari se îndreaptă la nimicirea existenței ei naționale.

(Biroul de presă al ministr. prezid.)

Bombardarea portului Odessa.

Despre bombardarea portului Odessa din partea flotei turcești se comunică următoarele:

În 29 Octomvrie des de dimineață au apărut în portul Odessa două vase turcești de războiu și au început bombardarea. Tunurile turcești la început au fost îndreptate asupra

cuirasatului rus Donez, care peste puțin timp a fost nimicit. În timpul acesta un vas turcesc a voit să aprindă magazinul de petrol din port, dar cuirasatul rusesc Kubanec s'a aruncat cu viteză mare înaintea vasului, în urma căreia vasul turcesc a început focul contra cuirasatului Kubanec.

Dar și vaporul acesta în scurt timp a fost avariat grav, încât n'a mai putut susține lupta. Au fost luate apoi la țântă alte două vapoare, unul rusesc și altul francez, ambele au suferit mari stricăciuni.

Dar tunurile Turcilor au deschis focul și asupra orașului. Fabrica de zahăr și alte edificii au fost nimicite.

Bombardarea Dardanelor.

O telegramă oficială din Constantinopol comunică, că rușii fac întăriri la granița din Caucaz, iar Englezii au încercat bombardarea întăririi Dardanelor, dela o distanță de 18 km. Câteva proiectile de ale Turcilor, au provocat explozie, un crucișător pancerat englez, la 10 minute nu se mai observă. După aceasta englezii s'au retras. Au pustiit satele dela hotarele Egiptului, apoi s'au retras spre canalul Suez.

Rușii trec pe teritor turcesc.

Agenția din Petersburg comunică din Tiflis, că guvernorul Bari prin un ordin de zi a adus la cunoștința armatei, că țarul a dat ordin să între pe pământ turcesc și să-i atace.

Asediul fortăreții Cingtau.

Agenția japoneză comunică, că bombardarea orașului Cingtau decurge. Cele mai multe forturi germane au amuțit. Numai două forturi răspund încontinuu la atacurile de pe mare și de pe uscat ale aliaților. În urma bombardării s'a produs incendiu în apropierea portului și explozie în bazele de olei.

Fortul Liaochaon e în flacări, un vas german, care și-a pierdut un coș a dispărut.

*

«Daily Telegraph» notifică din Peking cu dtul de 30 Oct., că o foaie chineză scrie de pe câmpul de războiu din Schantung, că tunurile germane nimicesc după un plan binechibzuit toate fortificațiile înainte ale japonezilor, prin ce toate năvălirile le-au zădărnicit pe timp nehotărît. Teritoriul dinapoia Cingtaului este întreg subminat, iar minele sunt legate prin stabilimente electrice una cu alta.

(Agenția Telegrafică Ungară).

Sebastopol.

Orașul Sebastopol e situat în partea sudvestică a peninsulei Crimeea, departamentul Tauria. are 54.000 locuitori și e cel mai însemnat port rusesc al flotei din Marea-Neagră. Sebastopolul ca port strategic are o importanță enormă, căci aici sunt așezate arsenalele și uriașele magazine ale marinei rusești.

Orașul, care e așezat în partea ostică și sudică a sinului de acelaș nume, e foarte întărit. Portul se întinde spre răsărit în depărtare de 8 km. în mijlocul unor stânci văroase foarte înalte, până la gura râului Cernaja, ce se revărsă din valea Inkermann.

Între edificiile cele mai însemnate ale orașului se numără monumentala biserică ale ss. Petru și Pavel, muzeul militar Todtleben, multe casarme mari, arsenale și lucrătoare pentru edificarea nărilor ș. a.

Sebastopolul e portul principal al flotei rusești încă din anul 1840 și ca atare a avut un rol de prima însemnătate în războiul Crimei — când vasele de războiu ale Angliei, Franței și Turciei au asediat orașul cu multă vehemență și timp îndelungat Aliații au început asediul în 9 Octomvrie 1854, dar numai în 8 Septemvrie 1855 au putut cuprinde fortul principal Malacov. În urma acesteia toate eforturile rușilor au fost zădărnice fiind siliți să predea partea sudică a orașului.

Înainte de a cădea și partea nordică a orașului, a urmat pacea dela Paris. Orașul a fost apărat de generalul Todtleben, care de origine a fost german.

Dare de seamă și mulțămită publică.

La apelul Reuniunii femeilor române din Blaj pentru spitalul de răniți din localitate, cu obiecte au contribuit dnele, dsoarele și dnii de mai jos, căroră le exprimăm și pe această cale cea mai adâncă mulțămită: Silvia Șt. Șulutin și Elena Hossu (2 saci de paie, 4 ștergare, 4 servete, albituri, 6 farfurii, 2 cești, 2 pahare, 2 linguri, 2 cuțite, 2 furculițe); Maria Mircea (1 cămașă, 1 păr. pantaloni, 4 farfurii, 1 cească, 3 linguri, 2 furculițe); Victoria Suciu (1 sac de paie, 2 ștergare, 2 servete, 2 batiste, 2 cămeși, 2 pantaloni); Eliza Bodocan (2 cearceafuri, 1 perină, 4 fețe de perină, 2 ștergare); dna Turcu (1 sac de paie, 1 cearceaf, 1 perină, 2 fețe de perină, cărpe); Elena Nestor (1 sac de paie, 2 cearceafuri, 1 plapomă, 2 fețe de plapomă, 1 perină, 2 fețe de perină, 1 ștergar, 6 batiste); dna Stoica (1 perină, 1 față de perină, 2 ștergare, 1 cămașă, 1 pantalon, 1 blid de spălat); Miți Barna (3 paturi, 2 toale, 2 cearceafuri, 1 perină, 2 fețe de perină, 2 ștergare); Augusta Dr. Sabo (1 sac de paie, 2 cearceafuri, 1 țol, 2 perini, 4 fețe, 2 ștergare, 2 cămeși, 2 farfurii, 2 cești, 5 pahare); dl Simion Răhăian (1 sac de paie, 1 cearceaf, 1 plapomă cu 1 față, 1 perină cu 1 față, 1 ștergar, 1 pantalon); Veturia Dr. Borza (1 pat, 2 saci de paie, 1 plapomă cu 1 față, 2 perini cu 2 fețe, 5 cămeși, 6 pantaloni); Rafila F. Negruțin (cearceaf, 1 plapomă cu 1 față, 2 perini cu 2 fețe, 4 ștergare, 2 servete, 8 cămeși, 4 pantaloni, 10 părechi de ciorapi); dl Iosif Halas (1 sac de paie, 1 cearceaf, 2 plapome

cu 2 fețe, 2 perini cu 2 fețe, 2 ștergare, 4 servete, 2 cămeși); Elena Nyergeș (2 cearceafuri, 1 țol, 2 ștergare); dna Pușcaș (1 plapomă cu 2 fețe, 1 perină cu 1 față, 1 ștergar, 2 cămeși); Elena Rus (1 sac de paie, 1 cearceaf, 1 perină cu 2 fețe, 2 ștergare, 2 servete); Cristiana Băcilă (1 perină cu 2 fețe, 2 ștergare, 2 cămeși, 1 cească); Maria Mișu (1 sac de paie, 1 perină cu 1 față, 1 ștergar); Maria Marin (2 saci de paie); Sofia Murza (1 perină cu 1 față, 1 ștergar, 2 servete, 2 batiste, 3 cămeși, 2 pantaloni); Melania Brendoșianu (4 farfurii, 2 cuțite, 2 furculițe); Ștefan Dragoș (1 sac de paie, 1 cearceaf, 1 plapomă cu 1 față, 2 perini cu 2 fețe).

(Va urma).

Comunicăm fraților noștri preoți, că Dl ministru de culte și instrucțiune publică a asignat Congrua pe seama preoțimii din arhidieceză, pe semestrul II—1914, în suma de 270.438 cor. 50 fil.

Diverse.

† **Dr. Alexandru Bogdan.** Corpul profesoral dela liceul nostru din Blaj, a trimis următoarea scrisoare de condolență corpului profesoral dela liceul din Brașov, din prilejul morții eroice a colegului neuitat Dr. Al. Bogdan:

Onor. Direcțiune Gimnazială,
Domnilor colegi!

Moartea eroică a colegului Dr. Alexandru Bogdan, a profesorului cu minte și inimă largă, a umplut și sufletele noastre de adâncă durere și ochii de lacrimi.

Rugăm On. Direcțiune și pe colegi, ca în durerea adâncă de care sunteți stăpâniți să primiți sincerele condoleanțe a corpului prof. dela gimnaziul din Blaj.

Dumnezeu cu puterea sa mare, să Vă mângâie, iar decedatului coleg, a cărui amintire o vom păstra cu drag, să-i dăruiască odihnă veșnică!

Blaj, 18/31 Octomvrie 1914.

pentru corpul profesoral

Dr. A. Chețianu.
dir. gimn.

Șeful de stat major german grav bolnav. Boala generalului Moltke — după cum anunță ziarele olandeze — s'a agravat. Starea lui ar fi foarte critică.

Moltke e unul dintre cei mai de seamă ofițeri superiori germani. Fapt, care l-a făcut pe împăratul Vilhelm, ca printr'o deosebită grație împărătească să-l ridice pe ofițerul relativ tinăr la demnitatea de șef al marelui stat major german. El e unul dintre stâlpii principali ai strategiei germane de prezent. E natural deci, că moartea lui ar atinge dureros pe ai săi.

Bolnavul a fost transportat din marele cartier german — la Berlin.

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**
Redactor responsabil: **Augustin Gruțila.**